

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Jana Bosáková

**Kúzla mamy 4. časť, tvorivé čítanie a pracovné listy pre prácu v
záujmovom útvare Čitateľsko-dramatickom**

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Mgr., Jana Bosáková>
Kontakt na autora UZ: <Základná škola s materskou
školou Tuhrina, jana
bosakova9@gmail.com>

Názov: <Kúzla mamy 4. časť, tvorivé
čítanie a pracovné listy pre
prácu v záujmovom útvare
Čitateľsko-dramatickom >

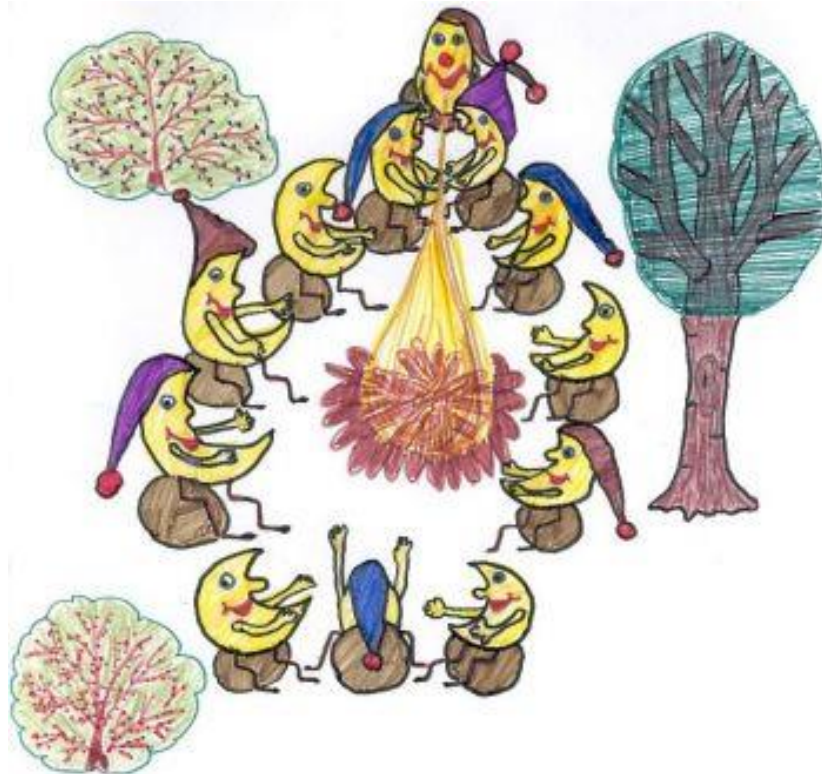
Rok vytvorenia: <2014>
**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Martina Bajuzíková >
ISBN 978-80-565-0507-6

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1. O Maruške a zlej macoche
2. Maľované čítanie
3. Otestuj si svoje vedomosti
4. Laktibrada

1. O Maruške a zlej macoche

Dramatizácia rozprávky

Postavy: Maruška, macocha, sedem mesiačikov

Dej sa odohráva pred chalúpkou.

Macocha: Maruška! Dievčisko lenivé, kde si ?

Maruška: Tu som, macocha moja, rúbem drevo, ako ste mi rozkázali.

Macocha: Nechaj drevo drevom a pod' sem!

Maruška: Čo si želáte, macocha moja?

Macocha: Tvojej nevlastnej sestričke Helene sa zažiadali jahody. Tu máš krčah, choď a do tých čias nepríd' domov, kým nebude plný jahôd.

Maruška: Kdeže ja teraz nájdem jahody? Veď je december. Nikde trávičky, nikde jahôd!

Macocha: Nelamentuj a už sa aj ber! A bez jahôd sa domov nevracaj!

Maruška ide do lesa.

Maruška: Óh, ja smutná, nešťastná, ktorou stranou sa mám v tomto snehu pustiť?

December: Nenariekaj, Maruška. Tvoje horúce slzy ma pália ako oheň.

Maruška: Kto si, biely starček, že sa mi tak pekne prihováraš?

December: Som mesiac December. Moja vláda sa ešte neskončila, ale nič to, pomôžem ti, lebo viem, že máš dobré srdce.

Maruška: Ako mi chceš pomôcť, dobrý biely starček, keď vládneš snehu a mrazu?

December: Podaj mi krčah, Maruška, ostatné je moja starosť. Január a Február, snežní moji bratia, zobuďte sa!

Január a Február: Čo rozkážeš, najstarší náš brat?

December: Odchýľte dvere do svojho vladárstva. Sirota Maruška chce vojsť do Júnovej ríše.

Zlá macocha jej rozkázala nazbierať jahôd, hoci je ešte čas spánku.

Január: Zle sa povodí tomu, kto núti nevinného narušiť zákony Prírody. Ale tebe, najstarší náš brat, urobíme po vôli, lebo iste vieš, prečo tak robíš.

December: Ďakujem vám, bratia moji.

Január a Február zmiznú a December zabúcha palicou o zem.

December: Marec a Apríl, bratia moji daždivý, zobuďte sa!

Zjaví sa Marec a Apríl.

Marec a Apríl: Čo rozkážeš, najstarší náš múdry brat?

December: Otvorte dvere do svojho vladárstva. Sirota Maruška chce vojsť do Júnovej ríše.

Zlá macocha ju poslala nazbierať jahôd, hoci ešte nie je čas pre plody matky Zeme.

Marec: Zle sa povodí tomu, kto núti nevinného narušiť zákony Prírody. Ale tebe, múdry brat náš, urobíme po vôli.

December: Ďakujem vám, bratia.

Marec a Apríl zmiznú a December privolá Máj a Jún.

December: Máj a Jún, slneční moji bratia, zobuďte sa!

Máj a Jún: Prečo nás voláš ,najstarší náš brat?, keď žezlo vlády je ešte v tvojich rukách?

December: Vovedte sirotu Marušku do svojej ríše. Zlá macocha ju vyhnala do mrazu a snehu a prikázala jej nazbierať jahody.

Jún: Urobíme ti po vôli, najstarší náš brat. Zakvitnite, jahodové kvety a vydajte Maruške svoje plody.

Začnú rozkvitať jahodové kvety a dozrievať jahody.

December: Pod Maruška a nazbieraj si jahôd do vôle.

Maruška zbiera jahody.

Maruška: Oh, aké sú krásne. Komu mám za ne poďakovať?

Jún: Ďakuj Prírode, Maruška, a svojmu dobrému srdcu. Lebo dobrého človeka odmena

Neminie. Zlá macocha a jej lenivá Helena neujdú trestu. Chod' s krčiaztekom domov.

Odteraz si budeš žiť v chalúpke v pokoji.

Maruška priniesla domov macoche jahody.

Macocha: Oh...joj...kde si toľko jahôd nazbierala?

Maruška: Tu, pred chalúpkou.

Macocha: Kde, kde sú jahody?

Zjaví sa December.

December: Za to, že si nútila Marušku, dievčinu dobrého nevinného srdca, narušiť zákony

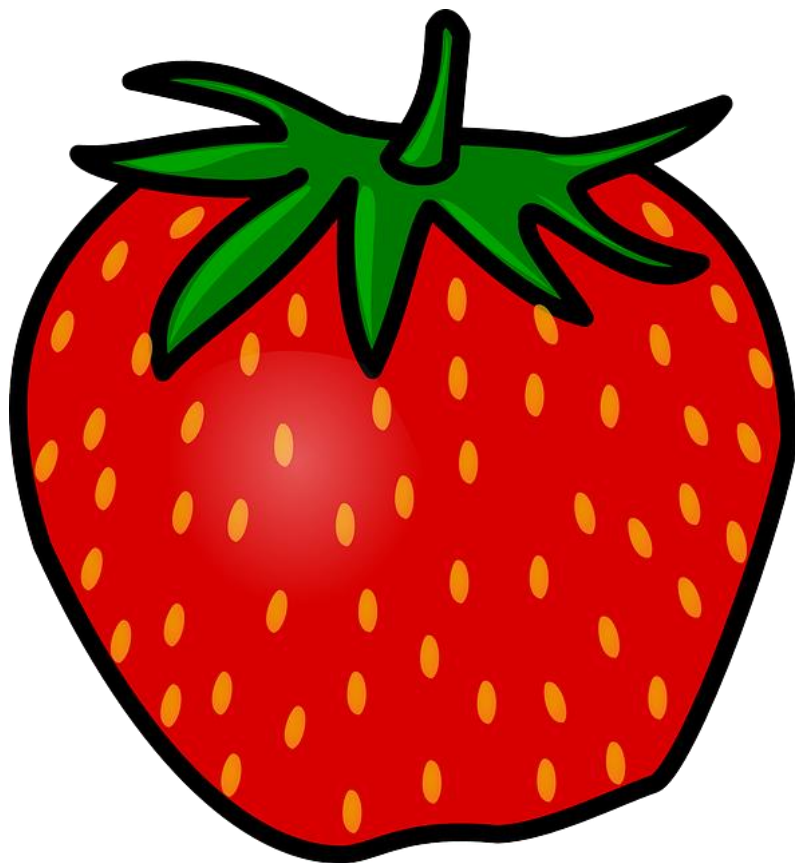
Prírody, nad tebou máme moc iba my, dvanásť mesiačikovia, premeň sa, zlá

macocha, na kameň, ktorý budú šľahať búrky a víchrice! Iné si nezaslúžiš, lebo

máš srdce z kameňa.

Rozdeľte si úlohy v rozprávke a zahrajte si ju. Úlohy si môžete striedať.

Vyrobte si rozprávkové oblečenie pre jednotlivé postavy.

Ako sa končia všetky rozprávky?

.....
.....
.....

Ktoré postavy v rozprávke sú kladné a ktoré záporné?

.....
.....
.....
.....
.....

Aké vlastnosti mala Maruška?

.....
.....
.....
.....
.....

Aké vlastnosti mala macocha?

.....

Ako voláme slová z rozprávky mesiačik, Maruška, krčiaztek, chalúpka?

.....

Nakresli postavu z rozprávky, ktorá sa ti najviac páčila:

Koľko mesiačikov vystupovalo v zdramatizovanej rozprávke? Vymenuj ich!

.....
.....
.....
.....

Ktorý z mesiačikov bol najstarší?

.....

Filmová rozprávka, divadelná, rozhlasová či bábková hra patrí k dramatickým žánrom.

Ktoré filmové rozprávky poznáš?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ako môžeme rozdeliť postavy v rozprávke?

.....
.....

Vymenuj niektoré hlavné postavy z rozprávok:

.....
.....
.....
.....

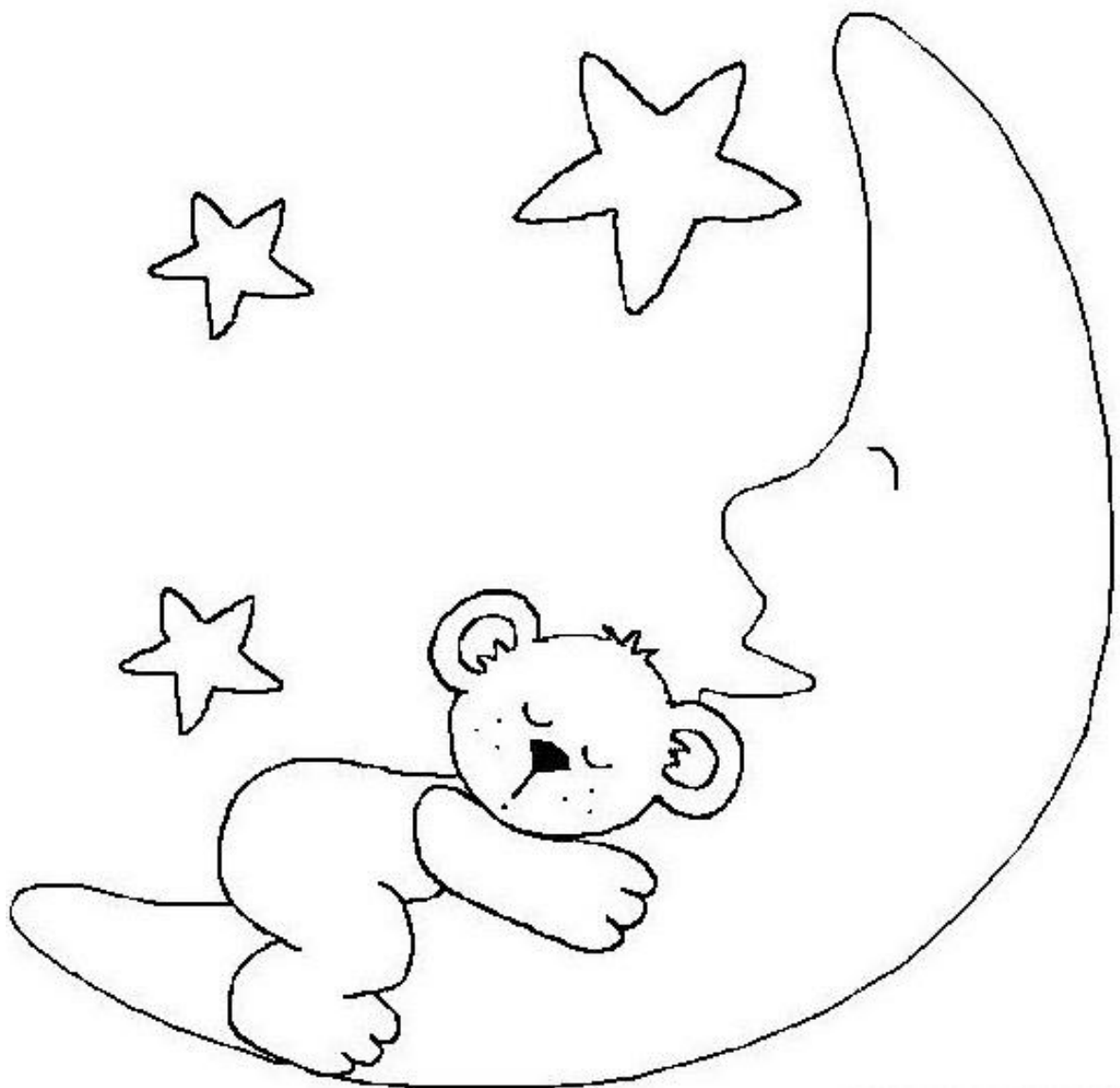
Kde sa hrá divadelná rozprávka?

.....
.....

Ktoré divadlo sa nachádza blízko tvojho bydliska?

.....
.....

Pozorne si prezri obrázok, vymaľuj ho!

Vymysli k obrázku rozprávku !

Ako ju nazveš?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ktoré postavičky vystupujú v rozprávke?

.....

.....

.....

.....

Utvor personifikáciu k slovu mesiačik:

.....

.....

Utvor epitetá k slovu mesiačik:

.....

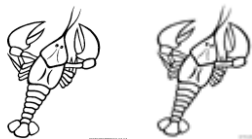
.....

.....

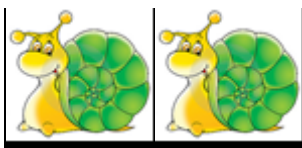
.....

2 Maľované čítanie

Šili _____ štyri fraky pre

aj pre

Ihlu im dal _____

a ty za ním rýchlo bež,
aj keď ho nedobehneš.

Doplň slová do viet:

Anička polieva .....

Zuzka si umýva .....

Ondrej rozbil .....

Mamička upiekla .....

..... sa rozbehli po lúke.

..... svietili na oblohe.

Pani učiteľka

Aj naša pani .....je mama. Má tri deti. Jedno .....
a dvoch ..... . Volajú sa Danka, Jurko a Miško. Pani učiteľku mám veľmi
rada. Pani učiteľka nás naučila novú pranostiku: Na svätého Gregora idú
.....do mora. Nechápem, prečo tam idú, keď sa v morskej vode roztopia.

Máj

Máj je mesiac .....

Je to aj mesiac .....

Druhá májová nedeľa patrí všetkým.....

K sviatku jej kúpim veľkú .....

A prekvapím ju aj .....

Moja mamka je najlepšia mamka na .....

Bratovi kúpim novú .....

Mamka upiekla chutný .....

Vierka nakreslila .....

MAĽOVANÉ ČÍTANIE

OBERAČKY

V SADE JE VESELO. NA STROMOCH DOZRELI ČERVENÉ ,
ŽLTÉ A SLADKÉ MODRÉ . UKLADÁME ICH
DO A . NAJKRAJŠIE A NAJ-
KRAJŠIE VŽDY ZJEME. AJ NÁŠ DUNCŔ JE S NAMI.
ON NEĽŮBI. ZATO SI POCHUTNÁVA NA ,
ANI NA NÁS, ANI NA SA NIK NENAHDNEVA.
 A SŮ ZDRAVÉ A SŮ ICH PLNÉ .
A VŠETKY AJ TAK NEVYZOBE. EŠTE NÁM
ZOSTANE NA SLIVKOVÉ S MAKOM.
DOBRŮ CHUŤ!

Vymaľuj si obrázok a vypíš, kto sa tam nachádza:

.....
.....
.....

Čo robí mama na obrázku?

.....

.....

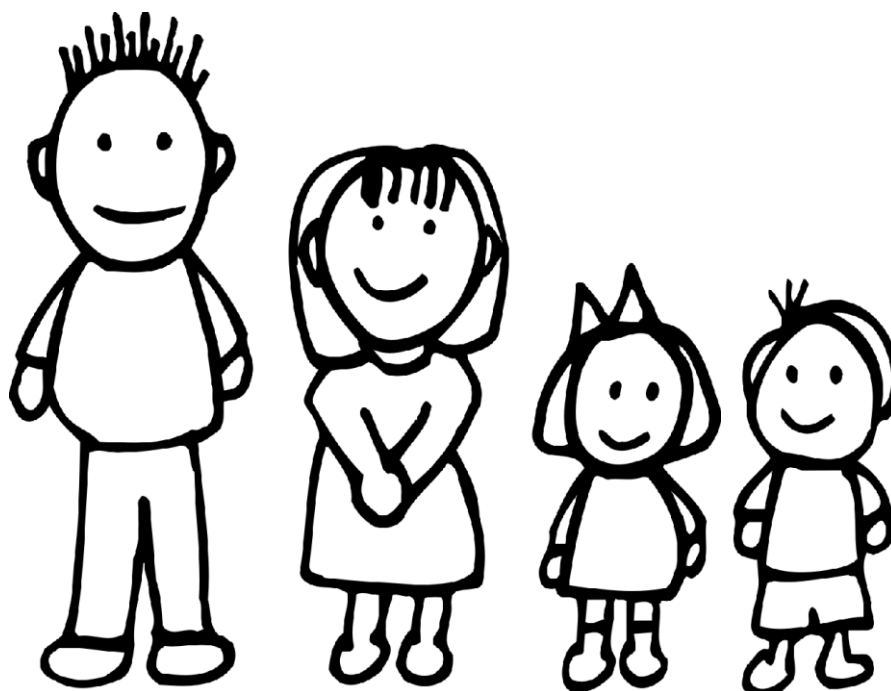
.....

.....

.....

Nakresli srdiečko pre svoju mamičku

Vymaľuj členov rodiny!

Napiš niekoľko viet o svojej rodine!

.....
.....
.....
.....
.....

3 Otestuj si svoje vedomosti

Epiteton je .....

Uved' príklad .....

Personifikácia je .....

Uved' príklad na personifikáciu .....

.....
.....

Uved' príklad na prirovnanie .....

.....
.....

Dialóg je:

.....
.....

Monológ je:

.....

Kto sa zúčastňuje na vzniku divadelnej rozprávky?

.....
.....
.....

Z akej rozprávky je dievčatko na obrázku?

.....
.....

4 Milan Rúfus

Laktibrada

Oženil sa Laktibrada.

Veru tak je, tak:

Nemá ho tá žena rada
ani za päták.

Darmo prosí, darmo hrozí,

Darmo dojedá.

Len mu hodí bobček z kozy
miesto obeda.

Smeje sa mu: „Akí chlapi,
taká porcia!“

Tak ho trápi. A čo lapí,

Tým ho objíja.

Akú podobu má táto rozprávka?

.....

Ktoré postavy v nej vystupujú?

.....

Ktoré verše v tebe vyvolávajú veselú náladu. Vypíš ich!

.....
.....
.....

Vypíš porekadlo z rozprávky!

.....
.....

Vysvetli verš:

Nemá ho tá žena rada

Ani za päťák.

.....
.....

Pokús sa pretvoriť veršovanú rozprávku na zdramatizovanú. Napíš dialóg medzi Laktibradom a jeho ženou.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Napiš, aké vlastnosti mal Laktibrada a jeho žena:

Laktibrada

jeho žena

.....	.....
.....	.....
.....	.....

Použitá literatúra:

ROSSLEROVÁ-SLAVIKOVÁ, H., 1997. *Práca s umeleckým textom*. Bratislava: Media Trade. ISBN 80-08-01434-2.

VENZÁROVÁ, A., J. JANEK, 1971. *Oslavy v škole*. Bratislava: SPN.

SLIACKY, O., 2008. *Čítanka Slniečka*. Bratislava: LIC. ISBN 978-80-8119-043-8.

